

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
İL MÜFTÜLÜĞÜ

İL İRŞAT KURULU KARARI
2021 YILI RAMAZAN AYI VAAZ VE İRŞAT PROGRAMLARI

Karar No : 2021/ 06
Karar Tarihi : 01/04/2021

- İlgi; a)Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü Uygulama Genelgesi.
b)Cami Hizmetlerinde Verimliliğin Arttırılması Genelgesi.
c)Diyanet İşleri Başkanlığının 24.03.2021 tarihli ve 1148208 sayılı “2021 Yılı Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair Talimat” konulu yazısı.

Eskişehir İl Müftülüğü İrşat Kurulu, İl Müftüsü ve kurul Başkanı Bekir GEREK başkanlığında 30.03.2021 tarihinde saat 13.30’da Odunpazarı İlçe Müftüsü Hamdi UZUNHARMAN ve Tepebaşı İlçe Müftüsü Gafur YILDIRIM, araştırmacı Ramazan KILINÇ, Din Hizmetleri Uzmanları Hafize DEĞİRMENCİ, Sezen KONUK, Ahmet Hüsrev ŞEN’in katılımları ile toplanarak “2021 yılı Ramazan ayı hizmetlerini” görüşerek aşağıdaki kararları almıştır.

A. VAAZ VE İRŞAT HİZMETLERİ :

I. Programın Uygulanması

Diyanet İşleri Başkanlığı’nın ilgi (a), (b) genelge ve ilgi (c) talimat doğrultusunda Ramazan Hizmetlerinin yürütülmesi, Başkanlıkça Ramazan Ayı için tespit edilen “**Şifa Ayı Ramazan**” temasının çok yönlü olarak vaaz ve irşat programlarında ve diğer platformlarda işlenmesi kararlaştırılmıştır.

II. Vaaz Yapacak Görevliler ve Vaaz Yapılacak Camilerin Tespiti;

1) Vaaz Yapacak Görevliler;

- a) Ramazan ayı boyunca ilimiz merkez ilçelerindeki camilerde **Ek-1** deki görevlilerin öğle namazından ve teravih namazından önce vaaz ve irşat hizmetinde bulunmaları,
b) Taşra ilçelerde ise ilçe irşat kurullarınca vaaz yapacak görevlilerin tespit edilmesi kararlaştırılmıştır.

2) Öğleden / Cumadan Önce Vaaz Yapılacak Camiler;

- a) İlimiz Merkez İlçeleri olan Odunpazarı ve Tepebaşı ilçelerinde öğle namazlarından önce her gün Çarşı Camiinden merkezi vaaz sisteminden, ayrıca Reşadiye Camii, Ziya Paşa Cami, M. Sami Ramazanoğlu Camii, Alaaddin Camii, Tepebaşı Ulu Önder Ulu Camii, Tepebaşı Camii, Dekovil Camilerinde düzenli olarak;
b) Bunun dışında ise diğer camilerde uygun görülen tarihlerde vaaz ve irşat programının uygulanması,
c) Öğlen Namazından önce ve Cuma namazından önce yapılacak Vaaz ve irşat programının **EK-2** programa göre yapılması ve **EK-3** deki konuların işlenmesi
d) Cuma vaazı yapılacak camiler ise 3 aylık vaaz ve irşat programında belirtildiği şekilde **EK-2** programa göre yapılması.

- e) Bunun dışındaki camilerde görevliler tarafından yüz yüze vaaz edilmesi veya merkezi vaaz sisteminin açık tutularak irşat hizmetinin bu şekilde yürütülmesi, yüz yüze vaaz yapacak görevlilerin **EK3'deki** konuları işlemeleri, görevlilere tebliğin ilçe müftülüklerince yapılması,
- f) Taşra ilçelerde ise ilçe irşat kurullarınca vaaz ve irşat yapılacak camilerin yapılarak **EK-3'** de konuların işlenmesi kararlaştırılmıştır.

3) **Teravîh Namazından Önce Vaaz Yapılacak Camiler;**

- a) Odunpazarı ve Tepebaşı ilçelerinde teravîh namazlarından önce Odunpazarı Çarşı Camii, Reşadiye Camii, M. Sami Ramazanoğlu Camii, Ziyapaşa Camii, Alaaddin Camii, İlahiyat Cami, Ulu Önder Fatih Camilerinde hergün düzenli olarak;
 - b) Bunun dışında ise diğer camilerde uygun görülen tarihlerde vaaz ve irşat programının uygulanması,
 - c) vaaz ve irşat programının **EK-2** programa göre yapılması ve **EK-3** deki konuların işlenmesi
 - d) Bunun dışındaki camilerde görevliler tarafından yüz yüze vaaz edilmesi veya merkezi vaaz sisteminin açık tutularak irşat hizmetinin yürütülmesi, yüz yüze vaaz yapacak görevlilerin **EK3'deki** konuları işlemeleri, görevlilere tebliğin ilçe müftülüklerince yapılması,
 - e) Taşra ilçelerde ise ilçe irşat kurullarınca vaaz ve irşat yapılacak camilerin tespiti yapılarak **EK-3'** de konuların işlenmesi kararlaştırılmıştır.
- 4) **Cami Görevlilerinin Kendi Camilerinde Vaaz Yapmaları;** Yukarıdaki camilerin dışında kalan camilerin din görevlilerinden ilçe müftülüklerince uygun görülenlerin kendi camilerinde irşat kurulunca tespit edilen **EK-3'deki** konularda vaaz yapmaları, programların Dibbys (DHYS)' ye girmelerinin sağlanması kararlaştırılmıştır.
- 5) **Taşra İlçelerde Vaaz Yapılacak Camiler ve Vaaz Yapacak Görevliler;** Taşra ilçelerde ise ilçe müftüsünün başkanlığında oluşturulan irşat kurullarınca düzenli vaaz yapılacak camilerin ve vaaz yapacak görevlilerin tespitinin yapılması, öğle ve teravîh namazlarından önce düzenli olarak bu camilerde vaazların yapılması, **EK'3**deki konuların işlenmesi ve Dibbys (DHYS) ye girmelerinin sağlanması kararlaştırılmıştır.
- 6) **Taşra İlçelerde Kendi Camilerinde Vaaz Yapacak Görevlilerin Durumu;** Ayrıca Taşra ilçelerde de ilçe Müftülüklerince uygun görülen cami görevlilerinin kendi camilerinde vaaz yapmalarının ve **EK'3'deki** konuların işlenmesinin sağlanması, programların Dibbys (DHYS)'ye işlenmelerinin sağlanması, bir mazeret sebebi ile vaaz yapılmadığı zamanlarda ise merkezi vaaz sistemi açılarak vaazların dinlenmesi kararlaştırılmıştır.
- 7) **Özel İrşat Ekiplerinin Oluşturulması;** Covid-19 tedbirleri kapsamında uygun olması durumunda, ilçe müftülerinin başkanlığında okuyucuların da olduğu özel irşat ekiplerinin oluşturularak özellikle cemaat potansiyeli olan mahalle ve köylerde öğle namazlarından veya teravîh namazından önce veya uygun görülecek diğer vakitlerde COVID-19 tedbirlerine riayet edilerek özel programlar yapılması kararlaştırılmıştır.

- 8) **Makale** : İl Müftüsü, İl müftü yardımcıları, ilçe müftüleri, şube müdürleri, vaizler, uzmanlar ve din görevlileri tarafından Ramazana özel dini muhteviyatlı irşat kurulunca tespit edilen **(Ek-4)** konularda yazılar yazılması, bu yazıların İl Müftü Yardımcısı Dilaver ŞAHİN başkanlığında Şube Müdürü Mustafa BİLTÜRK koordinesinde, Vaiz Akif AYKANAT ve Vaiz Ayşe ELSÖZ tarafından kontrol edildikten sonra gazetelere gönderilmesi, ayrıca Akif AYKANAT tarafından aynı sayfada yayınlanmak üzere Sahabe Hatıraları, Dini Sorular ve Cevaplarının Hazırlanarak kontrol edilip gazeteye gönderilmesi ve yayımlanması kararlaştırılmıştır.
- 9) **Ramazan Sayfası** : Müftülüklerin Web Sayfasına Başkanlığın ve Türkiye Diyanet Vakfının Ramazan sayfası linki verilerek halkın istifadesine sunulması kararlaştırılmıştır.

10) Vaizlerin Haftalık Çalışma Programı :

Vaizlerin Ramazan Ayı boyunca haftalık çalışma programının **EK-5** ve **EK-6'**ya göre uygulanması

III. SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN YAPILACAK VAAZ VE İRŞAT HİZMETLERİ;

- 1) Yatsı namazlarına ve hafta sonları camilerde cemaatle namaz kılınmasına ara verilmesi durumunda irşat kurulunca sosyal medya üzerinden yapılacak programın **EK-16'ya** göre uygulanması,
- 2) İl Müftüsü Bekir Gerek tarafından her gün il Müftülüğü ve ilçe müftülükleri sosyal medya hesaplarından iftardan önce yayınlanmak üzere 3-5 dakikalık tespit edeceği konularda kısa konuşmalar yapması kararlaştırılmıştır.

IV. CAMİLERDE VAAZLARDA PROGRAMLARINDA İŞLENECEK KONULAR;

- 1) **Öğle ve Teravih Namazından Önce Yapılacak Vaaz Konuları;** İl genelinde Ramazan ayı boyunca öğle ve teravih namazlarından önce camilerde yapılacak vaazlarda tüm görevliler tarafından **EK-3'de** tespit edilen konuların işlenmesi, ihtiyaç halinde il Müftülüğünce konu değişikliğinin yapılması,
- 2) **Ramazan Ayı Boyunca İşlenecek Özel Tema;** Vaazlarda, Başkanlığın 2021 yılı Ramazan Ayı teması olarak belirlenen Ramazan ve Şifa Konusunun işlenmesi
- 3) **Vaazlarda Ağırlık Verilmesi Gereken Hususlar;** Vaazlarda, yetimler, öksüzler, yaşlılar ve mülteciler başta olmak üzere muhtaç kimselerin gönüllerinin yapılması, yardımlaşma, dayanışma, birlik, beraberlik ve kardeşliğin pekişmesi, vatan sevgisi, şehitlik ve gazilik, Temizlik ve önemi, COVID-19 tedbirlerine riayet, Diğergamlık gibi milli duyguların güçlendirilmesine yönelik konulara ağırlık verilmesi,
- 4) **Hadis Dersleri;** Başkanlığın hadis dersleri projesi kapsamında; İl ve İlçe Müftüleri tarafından haftada bir gün yapılan hadis derslerine devam edilmesi, İl Müftüsü Bekir GEREK tarafından Çarşı Camii'nde Cumartesi günleri, ilçe müftüleri tarafından ise Cumartesi veya Pazar günü kendi belirleyecekleri camilerde **EK-7'** deki konuların işlenmesi,
- 5) **Camilerde Sabah Namazı Buluşmaları;** Ramazan ayı boyunca sabah namazı buluşmalarına ara verilmesi kararlaştırılmıştır.

V. KADINLARA YÖNELİK ÖZEL VAAZ- İRŞAT VE HATİM PROGRAMLARI :

1. **Kadın Vaizler tarafından kadınlara yönelik yapılacak özel vaaz ve irşat, mukabele programları**
 - a) İl Müftülüğü, Odunpazarı ve Tepebaşı ilçe müftülüklerinde görev yapan kadın vaizler ve ADRB vaizlerinin COVID-19 tedbirleride dikkate alınarak **EK-6** deki programa göre (haftalık çalışma programı) görev yapmaları, ADRB Instagram hesabı üzerinden yapılan programlara devam edilmesi, kadın fetva nöbetinin tutulması
 - b) Bunun dışında il genelinde ihtiyaç duyulan camilerde kadınlara yönelik özel vaaz ve irşat programının COVID-19 tedbirleri kapsamında ara verilmesine,
 - c) Kadın fetva nöbetinin **EK-8** ye göre, ADRB nöbetlerinin **EK-9**'e göre tutulması,
 - d) Camilerde yapılacak olan kadınlara yönelik vaaz ve irşat programlarının mukabeleden önce 30 dk'yı geçmemek üzere yapılması.
 - e) Ramazan Ayı boyunca kadın vaizlerin vaaz ve irşat programlarında camilerde işlenecek **EK-3**'deki konuları işlemeleri, ayrıca üç aylık vaaz ve irşat programında tefsir, hadis ve fıkıh gibi konularda yüz yüze veya sosyal medya üzerinden vaaz ve irşat yapan görevlilerin bu derslere devam etmeleri, vaaz programları sonunda kadınların özel sorularının alınarak cevaplandırılması,
 - f) Ramazan Ayının maneviyatından istifadelerini sağlamak üzere Kadınlara yönelik COVID-19 tedbirleride dikkate alınarak Diyanet Eskişehir ADRB Instagram hesabı üzerinden hergün 12 Nisan 2021 Pazartesi günü saat 14:00'de başlamak üzere hatim programı tertip edilmesi, cüzlerin Odunpazarı ve Tepebaşı Müftülüklerince tespit edilecek 4 Kur'an Kursu Öğreticileri tarafından okunması, cüz sonunda Başkanlığın **Kur'an'ın Temel Konuları Her Cüzden Üç Mesaj** adlı eserden cüz okuyan öğretici tarafından okunması, programın EK-10'a göre yürütülmesi,
 - g) Kur'an Kursu Öğreticileri tarafından İl Müftülüğünce saat 14:00'de tertip edilecek Eskişehir ADRB INSTAGRAM hesabından kadınlara yönelik tertip edilecek olan mukabele programının öğrencilerine duyurunun yapılması ve katılımlarının teşvik edilmesi,
 - h) Ayrıca Kur'an Kursu Öğreticilerinin mümkün olduğunca COVID-19 tedbirlerine riayet ederek camilerde veya çevrimiçi olarak veya sosyal medya üzerinden öğrencilerine yönelik mukabele programı düzenlemeleri kararlaştırılmıştır.
- 3) **Kur'an Kursu Öğreticileri Tarafından Vaaz Yapılması;** Kur'an Kursu Öğreticileri tarafından camilerde kadınlara yönelik vaaz yapmak isteyenlerin bağlı buldukları İlçe Müftülüğüne müracaat ederek izin almaları,
- 4) **Kadınlara Yönelik Vaaz Programlarında İşlenecek Konular;** İlimiz merkezinde ve ilçelerinde kadınlara yönelik yapılacak vaazlarda kadın vaizler ve Kur'an Kursu Öğreticilerin **EK-3'daki** konuların işlenmesi kararlaştırılmıştır.

VI. ADRB Vaizlerinin ve Üyelerinin Faaliyetleri;

1. ADRB vaizleri ve Üyeleri tarafından dini danışmanlık programlarında Başkanlıkça belirlenen **EK-11** daki temaların aileye yönelik boyutunun ayrıntılı olarak işlenmesi,
2. Salgın hastalığın seyrine göre manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin sosyal medya imkanları kullanarak yürütülmesine,
3. ADRB nöbetlerinin **EK-9**'e göre tutulması,
4. ADRB vaizlerinin ve üyelerinin yüz yüze veya sosyal medya üzerinden ADRB Haftalık programının **EK-11**'e göre icra etmeleri kararlaştırılmıştır.

VII. TV PROGRAMLARI;

1) Kanal 26;

Kanal 26 TV' de sunuculuğunu Şube Müdürü Ali KAYNAR'ın yapacağı hergün “**Onbir Ayın Sultanı Ramazan Sohbetleri**” nin konuşmacı olarak İl Müftüsü Bekir GEREK'in katılması ve **EK 12'daki** konuların işlenmesi, ihtiyaç halinde konu değişikliği yapılması,

2) ESKİŞEHİR TV YOUTUBE KANALI'nda yapılacak program;

EK-13'deki programın icra edilmesi ve konuların işlenmesi,

3) ES TV;

ES TV' de “**Ramazan Sevinci**” adı altında yapılan programlara ara verilmesi, ancak Cuma günleri saat 18.00'de yapılan Gönül Ufku programının **EK-14'e** göre devam ettirilmesi.

4) TV'de Hatim Programı Yapılması;

ES TV'de Bölge Hafızlık Kur'an Kursu öğrenci ve öğretmenleri tarafından daha önce çekimi yapılan programın tekrar yayınlanması, Kanal 26 TV'de Ziyapaşa Kur'an Kursu öğretmenleri ve hafızlık yapan öğrenciler tarafından “Mukabele Programı” gerçekleştirilmesi, kararlaştırılmıştır.

VIII. FETVA NÖBETLERİ; Vatandaşlar tarafından sorulacak bizzat sorulara veya telefon ile sorulacak sorulara cevap vermek üzere ADRB Nöbetinin **EK-9** ve Kadın Fetva Nöbetinin **EK-8**, Erkek Fetva Nöbetinin **EK-15 de** belirtildiği şekilde tutulması, gerektiğinde erkek fetva nöbetlerinin cumartesi ve Pazar günlerinde de tutulması kararlaştırılmıştır.

IX. KARDEŞ İL VE İLÇE MÜFTÜLÜKLERİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ;

COVID-19 tedbirleri kapsamında ara verilmesi kararlaştırılmıştır.

X. BAŞKANLIK-TAŞRA RAMAZAN BULUŞMALARI VE İFTAR PROGRAMI

COVID-19 tedbirleri kapsamında ara verilmesi kararlaştırılmıştır.

B. CAMİLERLE İLGİLİ ALINACAK TEDBİRLER;

Başkanlığın ilgi (c) talimatına göre gerekli tedbirlerin ilçe müftülüklerince alınmasına kararlaştırılmıştır.

C- İBADETLE İLGİLİ ALINACAK TEDBİRLER;

- 1) **Teravîh Namazı;** Teravîh namazının 2 veya 4 rekattte bir selam vererek ve tadili erkana riayet ederek kıldırılması, bu konuda ilçe müftülüklerinin görevlilerin uyarılması kararlaştırılmıştır.
- 2) **Sabah Ezanları;** Sabah ezanlarının Diyanet Takvimine göre her camide aynı anda imsak vaktinde okuması kararlaştırılmıştır.
- 3) **Akşam Ezanları ve Akşam Namazları;** Görevliler tarafından akşam ezanlarının vaktinde okunmasına ve camilerde akşam namazının kıldırılmasına özen gösterilmesi kararlaştırılmıştır.
- 4) **Sala Okunması;** Camilerde Teravîh namazından 45 dakika önce ve Sabah Ezanından 5 dakika önce sala verilmesi kararlaştırılmıştır.

5) **Ramazan'ın Son 10 Günü;** 21-26 Ramazan günlerinde Reşadiye Camiinde cemaatle teheccüt namazı kaldırılması programına covid-19 tedbirleri kapsamında bu sene ara verilmesine kararlaştırılmıştır.

6) Hatimle Teravih Namazı Kılınacak Camiler;

- a) Odunpazarı ilçesinde Reşadiye Camii, Eligüzeller Camii ve Emek Dilek Camilerinde,
- b) Tepebaşı ilçesinde Dekovil Camii ve Tepebaşı Camii'nde teravih namazının hatimle kılınması,
- c) Taşra ilçelerde ise en az birer camide teravih namazlarının hatimle kılınması, bu konuda ilçe müftülüklerince gerekli tedbirlerin alınması,
- d) Yatsı namazları için sokağa çıkma yasağı uygulanması durumunda camilerde yatsı ve teravih namazlarına ara verilmesine kararlaştırılmıştır.

7) Mukabele Okunması;

- a) Camilerde mukabele programları hazırlanması, tüm cami görevlilerinin camilerinde COVID-19 tedbirlerine riayet ederek öğle namazı ve yatsı namazı öncesi hariç tespit edecekleri vakitlerde mukabele programları düzenlemeleri ve cemaate duyurmaları,
- b) Cami görevlilerinin ve Kur'an Kursu Öğreticilerinin ihtiyaç duyulması halinde kadınlara yönelik camilerde özel mukabele programları düzenlemeleri ve COVID-19 tedbirlerine riayet edilmesi,
- c) Çarşı Camiinden Hergün İkinci Namazından Önce Merkezi Sistemden Mukabele Programı icra edilmesi ve İl Müftülüğünün FACEBOOK hesabından canlı yayınlanması ve ilçe müftülüklerince de canlı yayınlanması, çekimin Odunpazarı İlçe Müftülüğünce koordine edilmesi,
- d) Diyanet TV de okunacak mukabelerin Din Görevlileri ve Kur'an Kursu Öğreticileri tarafından cemaate duyurarak takip etmelerinin teşvik edilmesi kararlaştırılmıştır.

8) İtikaf;

İlçe müftülüklerince halkımızın talepleri doğrultusunda ve din görevlilerinin de uygun görüşleri ile itikaf yapılacak camilerin tespit edilmesi ve kaymakamlık onayı ile icra edilmesi, itikaf konusunda Başkanlığın 2021 Yılı Ramazan Ayı Talimatlarına riayet edilmesi, ayrıca itikafa girecek olanlardan COVID-19 testinin istenmesi,

9) Kur'an Ziyafeti;

Ramazan ayı boyunca merkez ilçe müftülüklerince ve taşra müftülüklerince tespit edecekleri camilerde COVID-19 tedbirlerine riayet ederek Kur'an Ziyafeti düzenlenmesi,

D- DİĞER HUSUSLAR;

- 1) Vaizler Tarafından Site Sohbetlerine,
- 2) Şehit Yakınları ve Gazilere, Kurumlara, Öğrenci Yurtları, Huzurevi, Hastahane, Kadın Konukevine, Cezaevlerine yapacakları ziyaret programlarına COVID-19 tedbirleri kapsamında ara verilmesi,
- 3) **"Biz Bir Aileyiz, Cuma Gecesi Ailece Camideyiz"** projesi kapsamında mahalle ve sitelerde din görevlilerinin öncülüğünde ve cami derneklerinin katkı ile yapılan programlara COVID-19 tedbirleri kapsamında ara verilmesine kararlaştırılmıştır.

4) İFTAR PROGRAMLARI;

COVID-19 tedbirleri kapsamında iftar programlarına ara verilmesi, ancak Uluslararası Öğrenciler ve muhtaçlar gibi kimselere iftariyelik hazırlanarak evlerine ulaştırılması kararlaştırılmıştır.

5) YARDIM TOPLAMA FAALİYETLERİ;

- 1) 16 Nisan Cuma günü her İlçe Müftülüğü kendi ihtiyacı için yardım toplaması,
- 2) 23 Nisan Cuma günü Cuma namazından sonra ve Kadir Gecesinde TDV Eskişehir Şubesi Hesabına sadaka ve zekat sergisi açılması ve yardım toplanması,
- 3) 30 Nisan Cuma günü dernekler kendi ihtiyaçları için yardım toplaması,
- 4) 07 Mayıs Cuma günü Cuma namazından sonra TDV Eskişehir Şubesine inşaatlar için yardım toplanması,
- 5) 13 Mayıs Perşembe günü Bayram sabahı her caminin kendi ihtiyacı için yardım toplaması,
- 6) Ayrıca 2 teravih akşamı il müftülüğünce tespit edilecek tarihlerde il içi ve il dışı gelen yardım taleplerini karşılamak üzere yardım toplanması kararlaştırılmıştır.

6) RAMAZAN PAKETİ DAĞITIMI :

Türkiye Diyanet Vakfı Şubeleri din görevlileri, Kur'an Kursu Öğreticileri, STK ve Hayır sahipleri ile işbirliği yaparak fakirlere, yetimlere, göçmenlere yönelik Ramazan Paketi (gıda paketi veya gıda kartı) dağıtımını yapılması kararlaştırılmıştır.

7) Yardım Kampanyası :

Başta mülteciler olmak üzere fakir, kimsesiz, dul ve yetimlere yönelik Türkiye Diyanet Vakfı Şubeleri aracılığıyla yardım kampanyaları düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.

- 8)** Bu kararların ilçe müftülükleri ve görevliler tarafından da uygulanması ve alınan kararın bir örneğinin ilçe müftülüklerine gönderilmesine karar verilmiştir.

...../04/2021
Kurul Başkanı

Bekir GEREK
İl Müftüsü

Üye

Fatma ADSOY
İl Müftü Yardımcısı

Üye

Dilaver ŞAHİN
İl Müftü Yardımcısı

Üye

Akif AYKANAT
İl Vaizi

Üye

Ayşe ELSÖZ
İl Vaizi